

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/161

Karar No : 1981/223

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olay
ra ilişkin olmakla beraber, ilândan üç ay
daha önce işlenen, sıkıyönetim askeri mahk
melerinin etkoyduğu suçlarla genel ve orta
amaç içinde bağlantılı bulunmayan suçlara
davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerek
ği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Zübeyit Gümüş

O L A Y : Sanık ve iki arkadaşı, siyasi nedenlerle araları açık bulunan ma
tül Mustafa Alasirt'ı 25.9.1978 günü öldürmüşlerdir. Adana C.Savcılığı, sanığın arkadaş
Mehmet Özgül'ün taammüden adam öldürme, sanık ve öteki arkadaşı Şahin Uçak'ın bu suçta
iştirak ve 6136 sayılı Yasa'ya aykırı davranma suçlarından dolayı Mehmet Özgül'ün Tür
Ceza Yasası'nın 450/4., 31., 33., 40. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddeleri, öteki sa
ların Türk Ceza Yasası'nın 65/3., 450/4., 31., 33. maddelerine göre cezalandırılmaları
istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

1- Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 24.1.1979 gününde, 1979/25-13 sayı ile; sanık
lara atılı suçun, siyasi nedenlere dayalı, temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırma
ya yönelik yaygın şiddet eylemlerinden olduğu, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesi kapsa
na girdiği, davaya bakmanın sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevinde bulunduğu gerek
siyle görevsizlik kararı vermiştir.

2- Adana-Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi, 27.7.1980 gününde, 1980/15
461 sayı ile; sanıklardan Mehmet Özgül ve Şahin Uçak'ın atılı suçların işlendiğine da
yeterli kanıt olmadığından sanıkların bu suçlardan beraatlerine, öteki sanık Zübeyit
Gümüş, aramalara rağmen bulunamadığından duruşmanın geçici olarak tatiline karar ver
tir.

Bu sanık için tefrik edilen dosya 1980/1367 esasına kaydedilmiş, yapılan yargı
lama sonunda, 27.11.1980 gününde 1980/1367-971 sayı ile; 1402 sayılı Yasa'nın 13/a ma
desine göre sanığa atılı suçun, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği,
13/b maddesine göre de sıkıyönetim mahkemelerinde görülmekte olan herhangi bir dava
ile bağlantısının bulunmadığı, davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı
gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, Zübeyit Gümüş hakkında, Adli^{ve} Askerî yargı yerlerince tarafları, sek
bi ve konusu aynı olan davada verilen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa
nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

.../....

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolunguç, Metin Şekercioğlu, Servet Tüzün ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 20.4.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Yardımcısı M. İlhan Dinç'in düzenlediği rapor ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nursefa Pandar'ın yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, 26.12.1978 günü Adana ilinde ilân olunan sıkıyönetimden 3 ay bir gün önce 25.9.1978 gününde işlenmiştir.

Dosyada ^{Maddesi} bulunan ve maktûlün vurulmasından hemen sonra yanına gelen mahalle bekçisi tanık Rıza Petek, maktûlle konuştuğunu, maktûlün "Beni faşistler vurdu, vuranları tanıyorum" dediğini beyan etmiştir. Bu beyana göre, maktûlle onu vuranların karşıt görüşlerde oldukları, olayın görüş ayrılığından kaynaklandığı, bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu ortadadır. Ancak suç, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen üç aylık süreden bir gün önce işlendiğinden bu madde kapsamı dışında kalmakta, öte yandan anılan suçun sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan herhangi bir dava ile genel ve ortak amaç içinde işlendiğine ilişkin bir kanıt da bulunmadığından, aynı Yasa'nın 13/b maddesinde yer alan bağlantı koşulu da gerçekleşmemektedir. Öteki sanıklar hakkında sıkıyönetim yasasında değişiklik yapılmasından önce askeri yargı yerinde davanın esası hakkında karar verilmesi, bağlantıyı kurmada yeterli bir ölçüt olamayacağından, sanık Zübeyit hakkında ki davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu görüşe Fethi Özduval katılmamıştır.

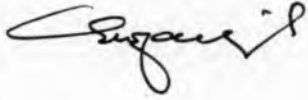
Açıklanan nedenlerle, Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.... / .....

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine bu nedenle Adana 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 24.1.1979 günlü, 1979/25-13 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, Fethi Özdural'ın karşı oyuyla ve oyçokluğuyla, 20.4.1981 gününde kesin olarak karar verildi.

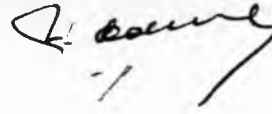
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özdural

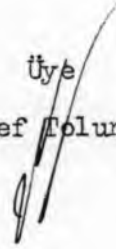
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Polungüç

Üye

Metin Şekercioğlu

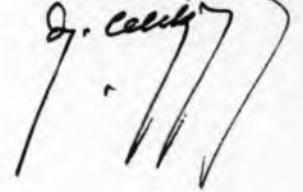
Üye

Servet Tüzün

Üye

Hasan Çelikkale

bn
2/6

i/ç

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

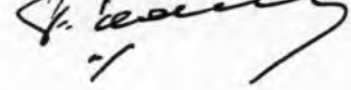
Esas NO: 1981/161

KARŞI OY YAZISI

Yukarıda karar kısmında açıklanan oluşa göre, maktûlün ideolojik nedenle öldürülmüş bulunmasına, suçla ilgileri görülüp evvelce haklarında dava açılan diğer sanıklar hakkındaki yargılamanın Sıkıyönetim Mahkemesinde görülmüş ve beraatlerine karar verilmiş olmasına göre, Sıkıyönetim Mahkemesinde görülmekte olan dava ile bu bakımdan irtibat mevcut bulunduğu cihetle davanın Sıkıyönetim Mahkemesi'nde görülmesi gerektiğinden Sıkıyönetim Askerî Mahkemesi kararının kaldırılması düşüncesiyle çoğunluk görüşüne karşıyım.

ÜYE

Fethi Özdural

S/K